

SYSTEMATICKÁ FILOZOFIA I
(okruhy na skúšku – ZS, ak.r. 2022/23)
1.roč. Mgr. - ŠP VO

1. Vymedzenie povahy predfilozofického a filozofického spôsobu reflexie. Mytológia a filozofia. Špecifikum filozofického poznania. Diskurz o predmete filozofie.
2. Význam filozofie pre život jedinca. Pojem svetonázoru. Štruktúra svetonázoru. Vzťah filozofie a svetonázoru.
3. Vzťah filozofie a vedy z pohľadu histórie a dneška. Súčasné úvahy o vedeckom statuse filozofie. Podobnosť a rozdielnosť funkcií. Poznávacia hodnota filozofie.
4. Pojem ontológie. Miesto ontológie vo filozofických systémoch. Kategória bytia vo filozofii, pokusy o jej uchopenie. Bytie a súcno. Substančný a nesubstančný prístup v budovaní ontologických systémov. Rôznorodosť filozofických úvah o bytí a jednote sveta (komparácia konkrétne historických ontologických konceptov). Budovanie substančných ontologických konceptov – monizmus, dualizmus, pluralizmus, materializmus, idealizmus. Ilustrácia na konkrétnych príkladoch.
5. Na ceste k nesubstančnej ontológii: identifikačný a atributívny (predikatívny) prístup.
6. Identifikačný prístup: svet ako jednota Ja a nie-Ja. Identifikácia hlavných foriem bytia (bytie vecí, bytie človeka, bytie duchovné, bytie spoločenské) a ich analýza.
7. Atributívny (predikatívny) prístup: pojem systému a štruktúry. Súčasné predstavy o štruktúrovanosti sveta. Filozofické výklady pohybu, priestoru a času. Konfrontácia substančného a relačného chápania priestoru a času so súčasným vedeckým poznaním (filozoficky významné závery – objektivnosť, absolútnosť, relatívnosť, nekonečnosť).
8. Pojem determinizmu a indeterminizmu. Analýza hlavných foriem determinácie. Pojem zákona. Dynamické a štatistické zákony. Vybrané kategórie: príčina a účinok a ich interpretácie, princíp kauzality; pojmy: nevyhnutnosť a náhoda a ich interpretácie, celok a časť a ich interpretácie, možnosť a skutočnosť a ich interpretácie.

Literatúra:

Vid' infolist (**Šmajz, Krob: Úvod do ontologie = povinná četba!!!**) + dejiny filozofie + net: „zagoogliť“ jednotlivé problémy, pojmy a kategórie a čítať s porozumením. Výberu literatúry sa medze nekladú – dôležité je čítať s porozumením (t.j. nemusíte sa hneď stotožniť s názorom prvého prečítaného autora)

K determinizmu odporúčam prečítať napr.: *Bertrand Russel* www.zosity-humanistov.sk/tag/determinizmus/

Odporúčam taktiež pozrieť ČT2 – civilizace – hyde park (podľa archívu k preberaným témam)

Termíny skúšok budú zverejnené v MAIS-e

O prípadných zmenách v termínoch budem včas informovať !

Prihlasovanie, resp. odhlasovanie iba prostredníctvom MAIS!

Maximálny počet prihlásených na termín: 7

Skúšky budú realizované prezenčne : č.m. 370, resp. č.362 (moja kancelária)

Čas: od 8:15 hod.

Termíny skúšok (stredy):

04. január 2023

11. január 2023

18. január 2023

25. január 2023

1. február 2023